



LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Informacinis seminaras apie skaitmeninį eurą

Lietuvos bankas

2023 m. gegužės 24 d.

Kas yra skaitmeninis euras?

Skaitmeninis euras –
centrinio banko pinigai
skirti mažmeniniams
mokėjimams atlikti,
prieinami vartotojams ir
verslui skaitmenine
forma

Papildys, bet **nepakeis** grynųjų

Eurosistema išleis skaitmeninius eurus, o
Mokėjimų Paslaugų Teikėjai platins juos
piliečiams

Gyventojai galės atsiskaityti tarpusavyje,
prekybos vietose, mokėti mokesčius

Centrinis bankas neturės prieigos prie
privačių duomenų

Skaitmeninis euras – mažmeniniams atsiskaitymams



Skaitmeninis euras – Mažmeninė centrinio banko skaitmeninė valiuta

(angl. *retail CBDC*)

Būtų skirta visuomenei kasdieniams atsiskaitymams, teikiama kaip plačiai prieinama centrinio banko paslauga

→ Šios dienos seminaro tema



Didmeninė centrinio banko skaitmeninė valiuta

(angl. *wholesale CBDC*)

Apibrėžia tarpbankinius atsiskaitymus ir kitus, prieigą prie centrinio banko pinigų turinčių įstaigų, atsiskaitymus naudojant centriniame banke laikomas atsargas (rezervus).

Atskira iniciatyva Eurosistemos mastu, siekiant nagrinėti naujas technologijas ([daugiau čia](#))

Kodėl reikia skaitmeninio euro?



Savybių apžvalga 1/2



Centrinio banko pinigai

Skaitmeninis euras, išleistas centrinio banko, kaip grynujų papildinys



ECB nematys mokėjimų duomenų

ECB negalės identifikuoti, kiek ir kam kas moka



Mokėti visur euro zonoje

Pasiekiamumas visoje euro zonoje



Nemokamas naudojimas

Pagrindinės mokėjimų paslaugos piliečiams nemokamos



Kasdieniams mokėjimams

Mokėti fizinėse prekybos vietose, el. prekyboje, kitiems asmenims, atsiskaityti su valstybe



Aukštas atsparumas

Naujos technologijos ir aukštas paslaugų lygis

Savybių apžvalga 2/2



Platinimas per Mokėjimų Paslaugų Teikėjus

Skaitmeninis euras bus prieinamas per mokėjimų paslaugų teikėjus



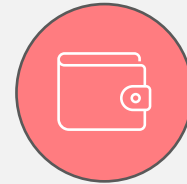
Net kai nėra ryšio

Galima susimokėti nesant ryšiui



Prieinamas euro zonos gyventojams

Euro zonos piliečiai ar gyventojai galės atsidaryti skaitmeninio euro sąskaitą



Biudžeto valdymas

Papildymo operacijos užtikrins norimą išlaidų kontrolę



Platforma inovacijoms

Standartizuoti sprendimai leis pasiekti Europinį mastą



Finansinė ir skaitmeninė įtrauktis

Pagalba, užtikrinanti prieigą visiems

Centrinio banko pinigų universalumas šiandien ir ateityje



Banknotai
ir
monetos

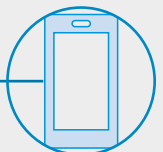
ŠIANDIEN



Kortelė

- Priimtų fizinėse atsiskaitymo vietose

ATEITYJE



Mobilioji
aplikacija

- Nauja skaitmeninio euro aplikacija
- Arba galimybė pridėti skaitmeninio euro sąskaitą į turimą banko aplikaciją
- Patogu atsiskaityti nesant ryšiui



Interneto
bankas

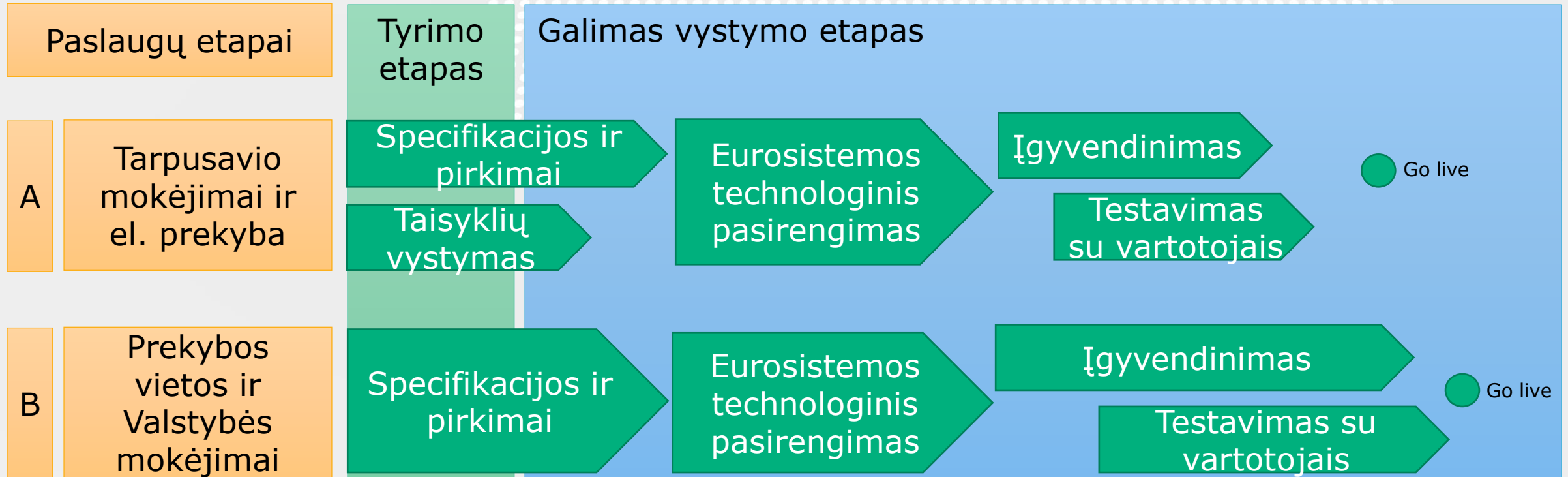
- Patogu tvarkyti finansus
- Atsiskaityti el. parduotuvėse, mokant mokesčius

Privatumo aspektai

	Standartiniai mokėjimai (angl. <i>online</i>)	Mokėjimai neturint ryšio (angl. <i>offline</i>)
Privatumas	Finansinės įstaigos (tarpininkai) matys mokėjimų informaciją, kaip ir įprastų elektroninių mokėjimų atveju	Finansinės įstaigos (tarpininkai) nematys mokėjimų informacijos
Teisės aktų leidėjų vaidmuo	Teisės aktų leidėjai nagrinės didesnio privatumo galimybę mažos vertės mokėjimams	Priklausys nuo teisinės galimybės atleisti tokius mokėjimus nuo stebėjimo
Galutinis atsiskaitymas	Eurosistema vykdys galutinį atsiskaitymą nematydama vartotojo balanso ir neseks atskirų mokėjimų	Galutinis atsiskaitymas įvyks vartotojų įrenginiuose, dėl saugumo atkuriant tik anonimizuotus duomenis

Paslaugų išleidimo etapai*

* Vertinimas preliminarus



Kiekvienas paslaugų išleidimo etapas seks po testavimo su vartotojais, tam, kad būtų įsitikinta dėl dizaino sprendimų

Finansinių institucijų vaidmuo

Finansinės institucijos turės svarbias atsakomybes klientams skaitmeninio euro ekosistemoje.



Digital€ taisyklės užtikrins vieningą platinimą euro zonoje

Skaitmeninio euro platinimas pagal Eurosistemos taisykles - schema:

Euro zonos pilietis su skaitmeninio euro priemone – programėle ar kortele, išduota jam finansinės institucijos vienoje šalyje, galės atsiskaityti pas bet kurį prekybininką visoje euro zonoje

Digital€ schema apibrėš taisykles, standartus ir procedūras, siekiant:

- Bendro pasiekiamumo visoje euro zonoje
- Vieningos vartotojo patirties
- Aiškumo finansinėms institucijoms teikiant Digital€ paslaugas
- Lankstumo teikti papildomas paslaugas ir prisitaikyti prie vartotojų lūkesčių

Ekonominės paskatos ir rinkos balansas

Skaitmeninis euras – viešoji gėrybė, turi būti plačiai prieinamas ir naudojamas visur, todėl svarbu subalansuoti ekonomines paskatas rinkos dalyviams.

Principai

1

Pagrindinės paslaugos piliečiams nemokamos

2

Tinklo efektas, kuris skatins prekybininkus priimti atsiskaitymus

3

Ekonominės paskatos Digital€ instrumento platintojams

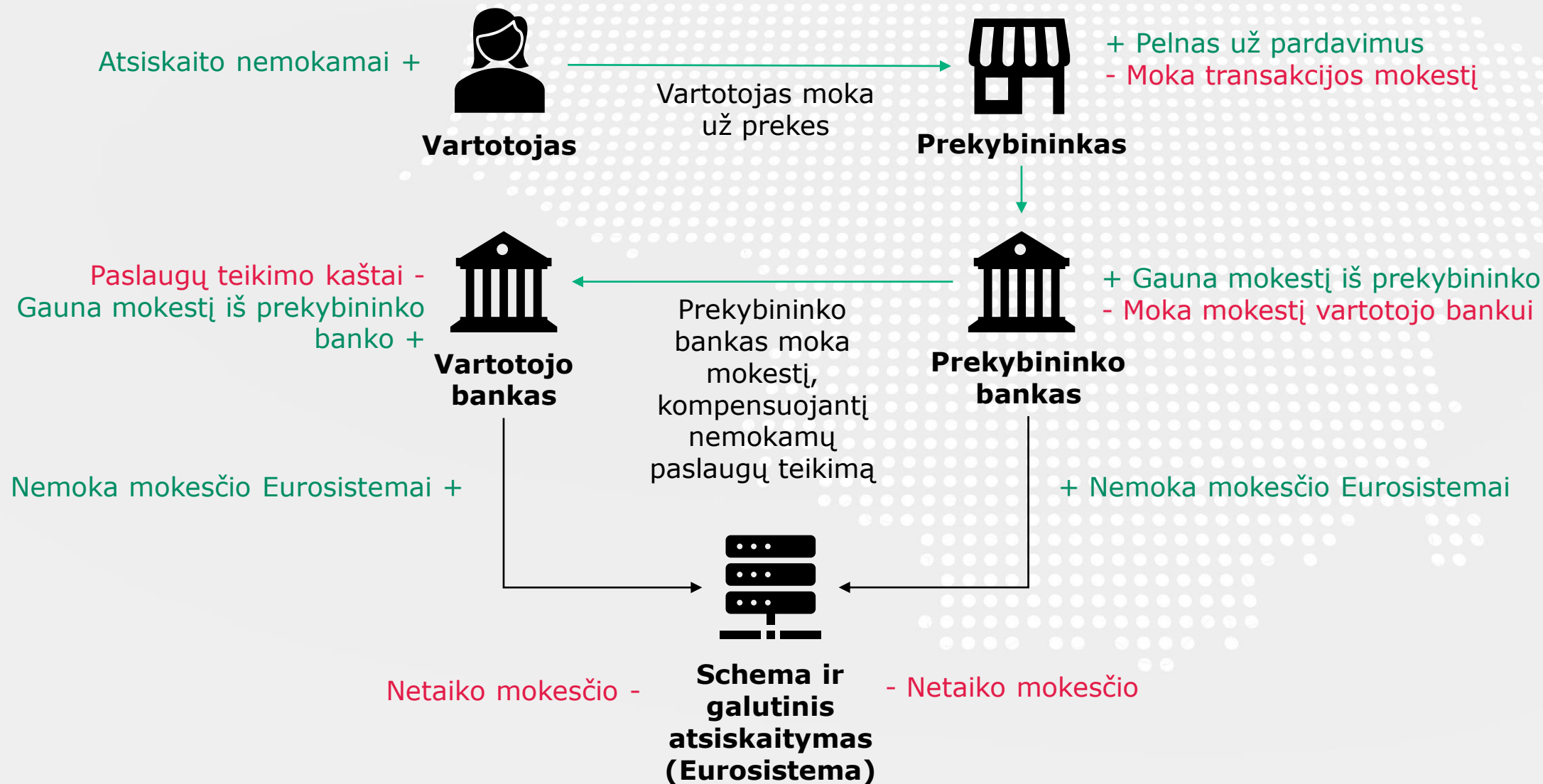
4

Eurosistema prisiims savo kaštus, kaip ir banknotų atveju



Sąnaudų kompensavimo modelis*

* priklausys nuo teisės aktu



Kokia nauda piliečiams, verslui?



Finansinėms institucijoms

- Platesnis **pasiekiamumas**
- **Pajamos** iš el. prekybos
- Kaštų valdymas
- Platforma inovacijų vystymui



Piliečiams

- Mokėjimų priemonė **visur ir visada**
- Patogus ir **prieinamas** visiems
- Galimybė atsiskaityti plačiau nei grynaisiais ir kortele



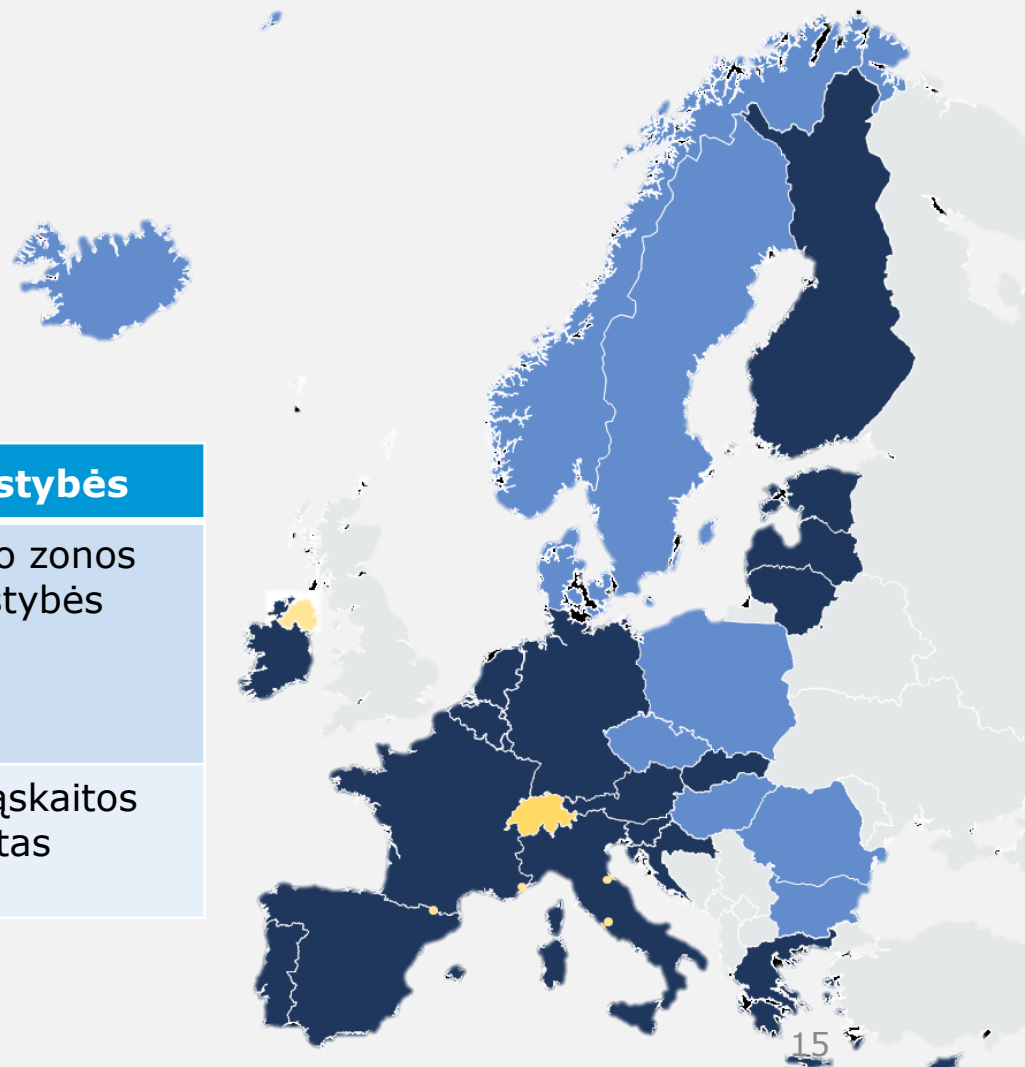
Prekybininkams

- Daugiau pasirinkimų kaip priimti atsiskaitymus
- **Stipresnė** derybinė galia
- Didesnis klientų **pasiekiamumas**

Prieiga prie skaitmeninio euro

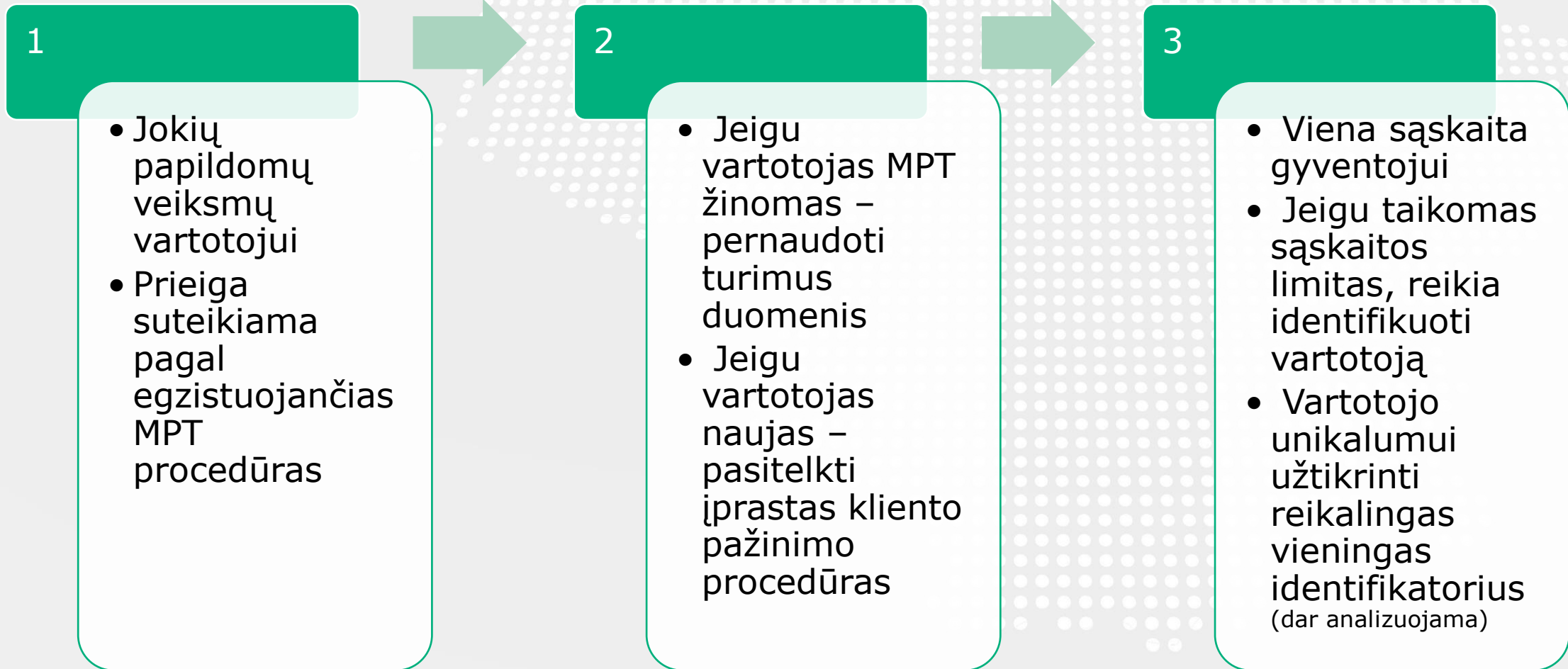


- ✓ Skaitmeninis euras pirmiausia bus prieinamas euro zonoje
- ✓ Prieiga kitose šalyse gali būti suteikta ateityje, suderinus su tomis šalimis
- ✓ Prieiga bus nustatyta Digital€ reglamente



	Asmenys	Verslai	Valstybės
Prieiga (pirmas etapas)	<ul style="list-style-type: none">Euro zonos gyventojaiEuro zonos piliečiai, negyvenantys euro zonoje, per euro zonos MPT	<ul style="list-style-type: none">Euro zonos verslaiNe euro zonos verslai per euro zonos MPT	<ul style="list-style-type: none">Euro zonos valstybės
Sąskaitos limitas (euro zona)	<ul style="list-style-type: none">Euro zonos gyventojai ir piliečiai turės tą patį sąskaitos limitą	<ul style="list-style-type: none">0 sąskaitos limitas	<ul style="list-style-type: none">0 sąskaitos limitas

Kliento pažinimas



Skaitmeninio euro paslaugų spektras



Kliento valdymas	Likvidumo valdymas	Transakcijų valdymas
Kliento pažinimas	Sąskaitos papildymas	Mokėjimo inicijavimas
Mokėjimo instrumento valdymas (suteikimas ir palaikymas)	Sąskaitos likučio perviršio pervedimas į susietą sąskaitą	Autentifikavimas
Sąsaja tarp skaitmeninio euro sąskaitos ir privataus banko sąskaitos	Lėšų išvedimas	Mokėjimo patvirtinimo/atmetimo pranešimai
Kiti kliento valdymo procesai (identifikavimas, duomenų atnaujinimai, informacijos suteikimas, sąskaitos perkėlimas, pagalba)	Sąskaitos trūkumo papildymas automatinio būdu (atliekant mokėjimus)	Pasikartojantys mokėjimai
Sąskaitos informavimo paslauga		Mokėjimai pagal naudojimą, iš anksto autorizavus
		Mokėjimų inicijavimo paslauga

Pagrindinės paslaugos

Papildomos paslaugos

Projekto statusas – kas toliau?

Sprendimo išleisti skaitmeninį eurą dar nėra, vyksta pasiruošimas

2023 m. birželis
Laukiamas Europos
Komisijos teisinis
pasiūlymas

2023 m. spalį
- Eurosistemos projekto
Tiriamasis etapas artėja
prie pabaigos
- ECB Valdančioji Taryba
priims sprendimą, ar
pereiti į Pasirengimo etapą

**? Sprendimas išleisti
skaitmeninį eurą**
Skaitmeninis euras galės
būti išleistas **tik** priėmus
reikiamus teisės aktus
(~3-5 m.)



Ačiū už dėmesį!

Daugiau informacijos rasite Europos Centrinio Banko svetainėje
https://www.ecb.europa.eu/paym/digital_euro/html/index.lt.html